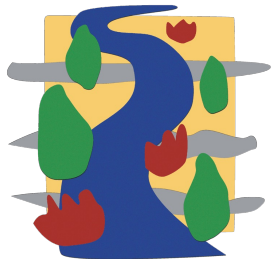

”Fra lystgårde over arbejderboliger til grønne gårde”

”Haver til Maver”

Niels Johan Juhl-Nielsen

Torsdag den 20. november 2025 kl. 17.00-19.30

**Gårdlaugene
Frederiksberg**

S A M L I N G S K R A F T

**SAMMEN OM STEDER
VI HOLDER AF**

Omstil Frederiksberg

SÆT TURBO PÅ ARBEJDET FOR ET BÆREDYGTIGT FREDERIKSBERG · NOVEMBER 2021

Grøn omstilling – version 1.2

I 2013 udgav de grønne foreninger avisen „Omstil Frederiksberg“, der blev husstandsomstillet med Frederiksberg Bladet. I avisen giver de forskellige grønne foreninger deres bud på, hvad der bør gøres på Frederiksberg for at fremme omstillingen.

Her 8 år efter må vi desværre konstatere, at der ikke er sket meget. De fleste artikler kunne trykkes igen og læserne ville tro de var helt nye og aktuelle. For eksempel er der stadig ingen cykelsti på Frederiksberg Alle og 4 af 8 vejbaner på alleen er stadig fyldt op med parkerede biler. Det meste af transporten er endnu ikke „omstillet“ og bynaturen er ikke blevet væsentligt styrket, tvært imod er flere områder af kommunen i stedet blevet tættere bebygget.

For at sige det lige ud: Vi opfatter at flertallet i Frederiksberg Kommunalbestyrelse er „fødselsbænde“ over for at gøre noget reelt ved kommunens klima- og CO₂-aftryk og for at styrke bynatur og biodiversitet. Der er udarbejdet strategier og opstillet planer, men der har ikke været megen handling bag ordene. Er Ladegårdsåsen eller Grøndalsåen f.eks. blevet genåbnet?

Kompenserer kommunen naturen hvis anlægsaktiviteter eller lignende betyder at naturen forringes? Alt sammen noget som grønne foreninger opfordrede til for 8 år siden. [Se linket](#) Der er selvfølgelig sket lidt. Der er kommet flere el-biler på gaderne, herunder også kommunale el-biler og el-busser. Der er sæt lidt frø i grønne striber gennem byen. Der er sket små justeringer af parkeringsreglerne, og det er ikke noget der betyder en reduktion i antallet af parkerede biler. Der er gennemført flere klimatilpasnings-projekter, men meget lidt der reducerer byens udslip af CO₂. Faktisk er byens reduktion af

CO₂-udslippet gået i stå, hvis man altså ser bort fra fjernvarmens øgede forbrug af biobrændsel, en brændselsform som der nu efter yderligere 8 år, er næsten fuld konsensus om ikke er hverken bæredygtigt eller CO₂ neutral.

Men det at der er sket noget gør, at vi ikke bare genoptrykker den gamle stadig aktuelle avis, men i stedet kaster os ud i at få skrevet nye artikler, som kan gribe nogle af de nye trends i den grønne omstilling.

For den grønne omstilling er i dag endnu vigtigere end den var for 8 år siden.

Fordi det, som tiden går uden tilstrækkelig omstilling, bliver stadig vanskeligere at standse temperaturstigningerne og de dermed følgende forandringer i jordens klima.

Fordi fortsatte klimaforandringer vil betyde en katastrofal reduktion i klodens biodiversitet, hvor mange arter er på vej til at uddø.

Fordi klimaforandringerne også medfører helbredsskici for befolkningen, på Frederiksberg vil opvarmningen af HotSpots, som kunstgræsbaner og asfalterte arealer give helbredsproblemer.

Fordi det ikke er nok at lave klimatilpasning, klimaforandringerne skal også modarbejdes.

Fordi kommunerne har en særlig opgave, som leverandør af service tæt på borgerne, kan kommunerne omstille til grønne løsninger.

Derfor denne internet-avis. Endnu en gang er det repræsentanter for de grønne foreninger der skriver artiklerne. Temaerne spænder fra Frederiksberg kommuneplan og kommunens biodiversitet over trafik til Frederiksberg Boligfond.

Udsigt fra Frederiksberg Rådhusårn over en tæt bebygget by med mursejlere i luften. Frederiksberg er en certificeret miljøvenlig kommune. Foto: Karsten Klintgård

Redaktionen udgøres af medlem af Sociale Entreprenører i Danmark, Niels Johan Juhl-Nielsen, Thyge Enevoldsen, medlem af Danmarks Naturfredningsforening og Inger Vedel, aktiv i NOAH – Friends of the Earth Denmark. Inger Vedel har layoutet

Privatbiler fylder meget i Paris' og Frederiksbergs bybillede
Læs mere side 10-13

Gård i en af Frederiksberg Boligfonds ejendomme
Læs mere side 14

Omstillingscafeen, v/Niels Johan Juhl-Nielsen.

Møder i OmstillingsCafeen i 2010-2011

Adresse: Det Økologiske Inspirationshus, Allégade 7-9, Frederiksberg.

FORÅRET 2010

16.01.10: Opstartsmøde for lokale Transition Towns initiativer i Danmark
09.03.10: Historien om grøn omstilling i Danmark. Energi-aktivisten **Uffe Gertsen** fortæller.

14.04.10: "Peak oil" – et bærende argument for en omstilling til bæredygtighed.
22.04.10: Efter "degrowth"-konferencen i Barcelona (www.degrowth.org): Befolkningstilvæksten i verden – en trussel? Civilingeniør **Jørgen S. Nørgård**
20.05.10: Efter COP15 og Barcelona-konferencen om de-growth: Hvordan kommer vi videre? Journalist **Jørgen Steen Nielsen**, Information lægger op til samtale.

EFTETÅR 2010

9.09.10: Omstilling Danmark – hvorfor og hvordan? **Erik Lemcke** lægger op til samtale.

16.09.10: Permakultur – i Storbyen? **Toni Andersen** beretter om et præmieret konkurrenceprojekt udarbejdet af Permakultur Danmark og om hvordan vi i dag kan omsætte ideerne bag.

23.09.10: Miljøbevægelsens sejre og nederlag – på Nørrebro. Centerleder **Erik Jørgensen**, Miljøpunkt Nørrebro beretter om miljøarbejdet på Nørrebro.
30.09.10: Byhaver og -gartneri med masser af bier. Socialentreprenør **Oliver Maxwell** og landmand **Thorkild Ljørring** fortæller om perspektiverne i deres arbejde.

7.10.10: Og hvad så? Klimakommissionens rapport offentliggøres 27. september. Rapporten gennemgås og kommenteres af **Thøger Lund-Sørensen**, tidligere ansat i Klimakommissionens sekretariat.

28.10.10: Fødevaregruppen i Omstilling Danmark ved forsker **Thomas Paul Jahn** beretter om gruppens arbejde.

4.11.10: Overvejelser over, hvilket beredskab der skal matche udviklingen af en multi-dimensionale krise. **Niels Johan Juhl-Nielsen** lægger op til samtale.

11.11.10: Hvordan får vi sadlet om til bæredygtig trafik? Trafikværkstedet og **Kjeld A. Larsen** fortæller om deres overvejelser.

avisen. Indholdet i de enkelte artikler er alene forfatternes ansvar.

Artiklerne lægges op som en net-avis, og vi håber, at alle vil være behjælpelige med at få indholdet spredt på Frederiksberg.

Omstil Frederiksberg

Sæt turbo på arbejdet for et bæredygtigt Frederiksberg! • Udgivet af lokale grønne foreninger • 26. september 2013

Nej til bilernes farlige partikler!
Ja til cykelkultur

Frederiksberg har været pioner når det gælder etablering af cykelstier i kommunen. Men samtidig har kommunen med favorable parkeringsordninger lokket i tusindvis af billister til kommunen. Sammen med røg fra brændevne medfører det kortere liv.

Affaldskampen handler også om vores børns fremtid

Sløseri med ressourcerne betyder indskrænket liv for vores børn og unge. Information om ressourceproblemerne skal motivere til affaldsforebyggelse og affaldsortering. Det gælder børnenes fremtid!

Omstil rådgivningen!
Vi skal have fokus på omstilling til bæredygtighed

Som en privilegeret kommune med internationalt anerkendte uddannelsesinstitutioner i centrum af Danmarks hovedstad bør Frederiksberg være en forløber når det gælder omstilling til bæredygtighed. Det bør afspejle sig i erhvervsrådgivningen!

Hvorfor denne avis?

Frederiksberg behøver en ny fortælling!

Og den skal vi sammen udvikle og fortælle til omverdenen!

Af redaktionen

Den gamle fortælling om Frederiksberg handler om, hvordan Frederiksberg – en kommune midt i København – udviklede sig til et sted i Danmark, hvor det for de fleste er attraktivt at bo – som ramme om et moderne liv. Selv om Frederiksberg er omkranset af by på alle sider, så er der grønne åndehuller, et relativt veludbygget cykeltet, sociale ordninger, der hører til blandt de bedste i landet og en kommunal forvaltning, som det er muligt at få i tale. Og meget mere ...

Men den fortælling er ved at krakelere. Det almindelige økonomiske lavvande og mangel på politiske visioner har medført, at det som oftest er de traditionelle skrupeløsninger der findes frem, når beslutninger skal træffes. Desuden så er miljøet, som vi kender det på Frederiksberg, truet!

Men nu stopper den alvorlige leg med vores liv! Vore børn og unge, ældre, handicappede, ja os alle sammen som borgere fortjener bedre.

Vi vil en ny fortælling om Frederiksberg!

I de sidste år har det med base i Det Økologiske Inspirationshus været drøftet, hvorledes vi kan gøre Frederiksberg til et endnu bedre sted at være.

I OmstillingsCafeen har vi taget "den store verden" ind – for Frederiksberg er jo ikke en isoleret ø, men er i mange henseender afhængig af, hvad der sker i omverdenen og da først og fremmest i Folketinget. 2. juni 2011 blev en øjenåbner for mange. Et skybrud mindede os om, at vi også er sårbare. Og så var ulykken heller ikke værre, hvis vi skal sammenligne os med, hvad der sker ude i verden.

Men skybruddet var en påmindelse om, at miljøet, klimaet og naturen er et element i tilværelsen, som vi er dybt afhængige af og som vi skal værne om.

Når funktionalismen er på afveje ...
Foto: Pia Funder

Idyl på Frederiksberg - en by i Rusland? Foto: Pia Funder

I Frederiksberg-Strategien og bæredygtigheds-strategien (se kommunens hjemmeside) er tegnet konturerne af en fremtid, som iklædt en farvestrålende præsentation lokker til en begejstring for kommunens planer.

Men borgergrupper reagerede med markante synspunkter på planerne. I denne avis ønsker vi at gøre opmærksom på ikke bare "det grønne synspunkt". Heller ikke bare, at der er behov for en omstilling, som gerne skal komme til udtryk ved kommunalvalget ved, at den grønne omstillingsdagsorden i kommunalbestyrelsen bliver markant styrket. Vi vil med denne avis også appellere til, at vi styrker den grønne dagsorden på Frederiksberg udover kommunalvalget ved, at vi i højere grad finder sammen i fællesskaber i boligområder, foreninger mv. og bidrager til at udvikle den nye fortælling om Frederiksberg!

Hvad skal med i den nye fortælling? Frederiksberg Kommune og dens borgere er allerede på vej med bidrag til den nye fortælling. Denne avis vil berette om nogen af dem, men de kan kort nævnes her: Frederiksberg har et udbygget cykeltisystem. Men samtidig er det paradoksal, at bilister nærmest inviteres til Frederiksberg for at parkere.

Frederiksberg har i sammenligning med andre kommuner et udbygget affaldssystem, men samtidig er det paradoksal, at der ikke er mere turbo på en udvidelse af systemet.

Derfor denne avis!

Stiftende generalforsamling den 15. maj 2024.

§2 Formål

Stk. 1. Foreningens formål er at skabe og videreudvikle et netværk af kreative og bæredygtige gårdlaug i Frederiksberg Kommune. Det skal ske ved udveksling af erfaringer inden for fælles interesser, visioner og udfordringer, internt og eksternt.

Stk. 2. Foreningen kan med henblik på at opfylde sit formål deltage i udviklingsarbejde i og uden for kommunen inden for bl.a. områderne biodiversitet, affald, regnvandshåndtering.

Gårdlaugene Frederiksberg er en forening som 15. maj 2024 blev etableret af 17 gårdlaug (karreer) på Frederiksberg. Foreningen har fokus på disse fire søjler - i samarbejde med Frederiksberg Kommune, hvor det er muligt.

Samlingskraft er et projekt, der bliver drevet af foreningen By og Land Danmark. Realdania støtter projektet

SAMLINGSKRAFT
SAMMEN OM STEDER
VI HOLDER AF

Fællesskab

På tværs af boligformerne i karrerne (lejer, andel og ejer), alder, køn mv. vil foreningen arbejde for at fremme fællesskaber der understøtter formålet, også at være kriseparat.

Affald

Mængden af affald skal nedbringes. Det skal gøres ved genbrug, bytte, bedre sortering, men også ved at sikre reduktion og kvalitet i forbruget.

Biodiversitet

I gårdene og mellem karreerne vil vi arbejde for biologisk mangfoldighed til glæde for alt liv og vækst.

Vand

Vi må passe på og spare på det vand vi har. Afhængigt af mulighederne vil vi i gårdene og i karreerne arbejde for en reduktion i forbruget ved alle typer af opsamling og genbrug af vand.

www.gardlaugfrb.dk

Generalprøven til arrangementet for EU-embedsmænd i
anledning af det danske EU-formandskab, fredag den
5. September 2025.

Farmers marked

Aksel Møllers Have

**Den fjerde søndag
i hver måned.**

FÆLLES LOPPEMARKED I SVØMMEHALSKVARTERET

SØNDAG DEN 7. SEPTEMBER 10.00 - 14.00

Kom til fælles loppemarked for gårdene omkring Svømmehallen på Frederiksberg - hver gård har egne boder og aktiviteter.

Scan koden og find kort for gårdene - gå efter de røde balloner.

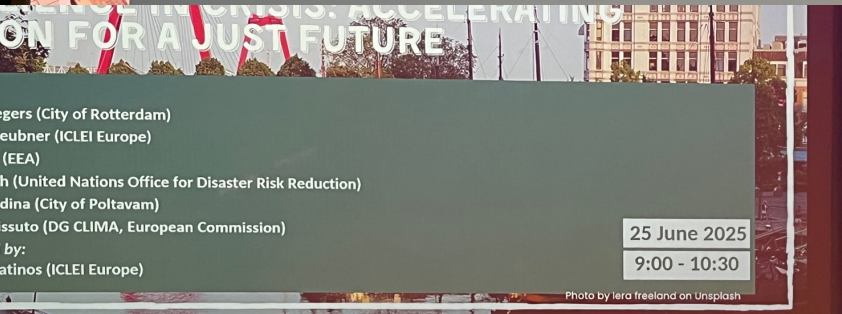
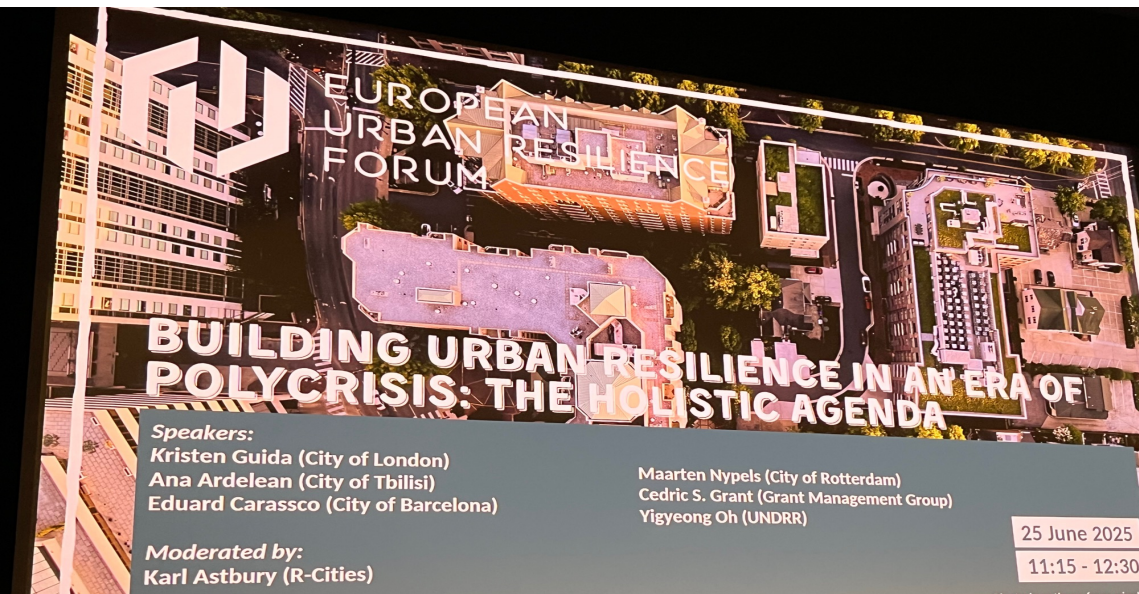
Samlingskraft er et projekt, der bliver drevet af foreningen By og Land Danmark. Realdania støtter projektet.

SAMLINGSKRAFT

SAMMEN OM STEDER
VI HOLDER AF

**Loppemarked i ca. 20 gårde i Svømmehals-
kvarteret den 7. september 2025.**

European Urban Resilience Forum

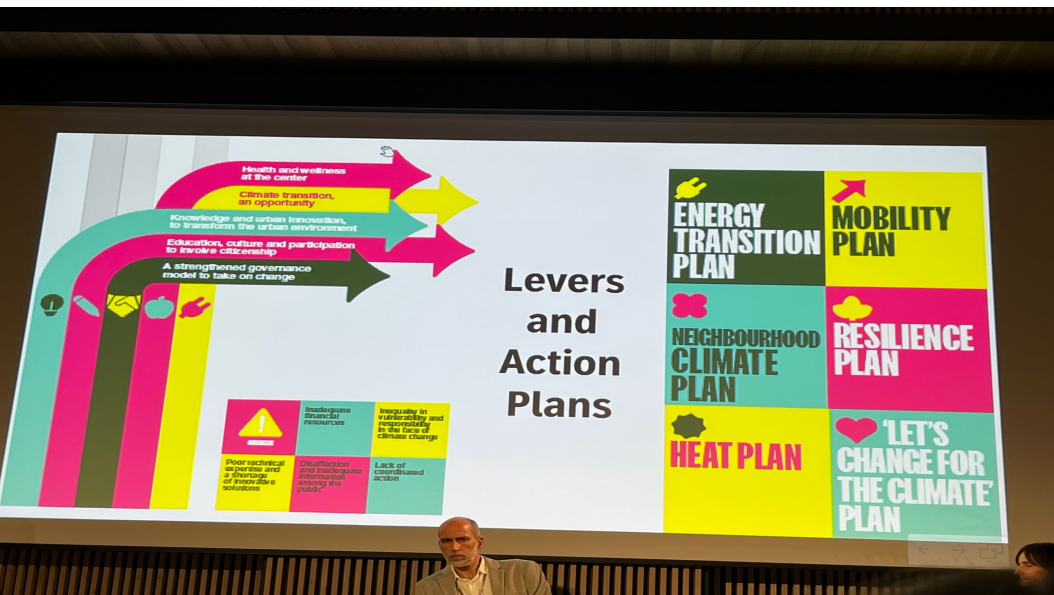
Koncerence i Rotterdam den 25-26 juni 2025.

Organiseret af

ICLEI – byer der arbejder med bæredygtighed
EEA- European Environmental Agency
Rotterdam Bystyre

Årsmøde i Byplanlaboratoriet den 2.-3. oktober 2025, "Resilient Planlægning - Hvordan planlægger vi for en foranderlig verden?", Musikteatret i Vejle.

WE AIM TO EXPLORE HOW CITIES CAN BUILD RESILIENCE IN THE FACE OF MULTIPLE INTERCONNECTED CRISES - CLIMATE CHANGE, POLITICAL INSTABILITY, ECONOMIC INEQUALITY, PANDEMICS

What does building resilience in a polycrisis mean for the city?

MAKING CONNECTIONS
HAVING TIME and SPACE to THINK in an INTEGRATED WAY

CONSIDERING INEQUALITY THROUGH THE STRATEGIC LENS

JUSTICE IS POSITIONED IN THE RESILIENCE PLANNING

IN LONDON, RESILIENCE UNIT COORDINATES WITH EMERGENCY PLANNING UNIT

BUILDING URBAN RESILIENCE in the era of the POLYCRISIS

RESILIENCE "GOES AWAY" WHEN THERE IS A WAR IN THE CITY

CITIES ARE ALWAYS IN a POLYCRISIS

LEARNING FROM PAST EVENTS
COLLECTING LOCAL KNOWLEDGE FOR ADAPTATION ACTION

IN BARCELONA, EMERGENCY & PLANNING UNITS NOT CONNECTED YET

KNOWLEDGE GAP!

How can city balance crisis response with long-term planning?

HOW VITAL in your CITY?

ROTTERDAM HAS AN APPROACH FOR CHECKING VITAL SYSTEMS OF A CITY.

a CROSS-DISCIPLINARY ROUND TABLE MEETING BI-WEEKLY! REPLICATED IN LIEGE, AMSTERDAM, MALMO, etc.

PEOPLE NEED TRAINING IN SYSTEM THINKING
BECAUSE THEY HAVE a FRAGMENTED VIEW OF THE CRISES.

KLIMA HANDLINGSPLAN

2025

FREDERIKSBERG
KOMMUNE

Mulige kommende møder:

- Affald
- Klimahandlingsplan
- Byvandring
- X
- X